

LUPA AUTTAA!

Pesäpuu ry **20** vuotta

Tekoja – Rakkaudesta lapseen

”Hei, mulla ois yksi juttu”

LAPSEN VÄKIVALTAKOKEMUKSEN VARHAINEN TUNNISTAMINEN KOULUSSA

Outi Abrahamsson, perhepsykoterapeutti

**"Hei,
mul ois yks juttu!"**

**-lapsen
väkivaltakokemuksen
varhainen
tunnistaminen
koulussa.**

13.2.2019

PERHEPSYKOTERAPEUTTI

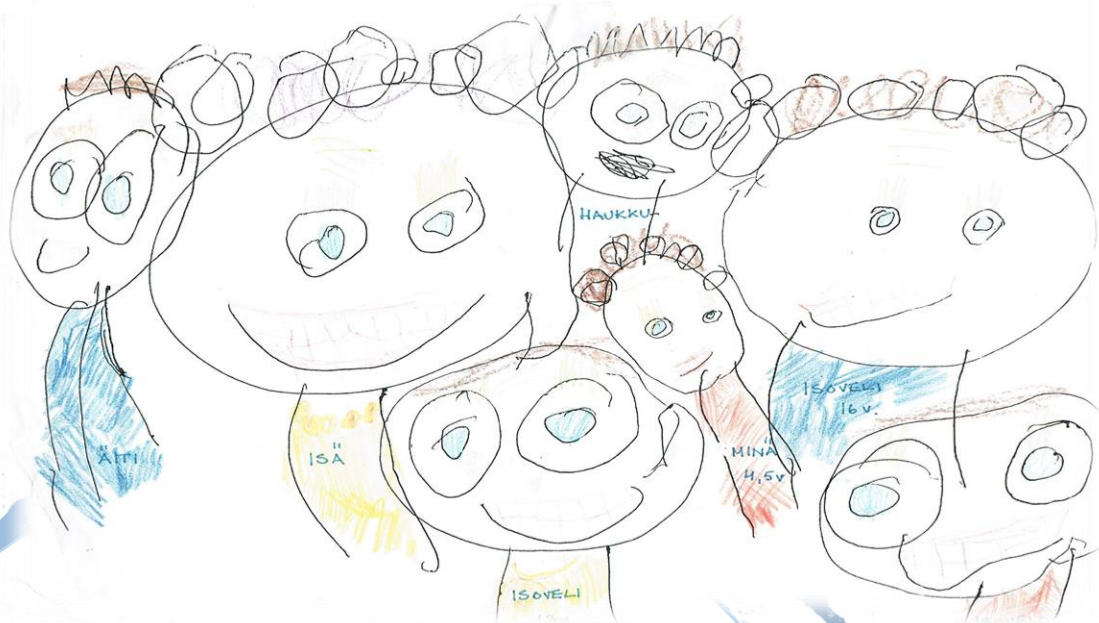
OUTI ABRAHAMSSON

MÄ EN PELKÄÄ SUA ENÄÄ

DILEMMA

<https://www.youtube.com/watch?v=RY93btW3lnQ>

Rooleja :

huolehtija, uhrin uskottu, väkivallan käyttäjän uskottu, väkivallan käyttäjän apulainen, täydellinen lapsi, sovittelija, syntipukki.

Lasten keinoja selviytyä väkivaltaisesta tilanteesta voivat olla:

- tilanteiden, ajatusten ja tunteiden poiskytkeminen
- idealisoidut päiväunet ja kostofantasiat
- tilanteiden välttely
- yritys vaikuttaa toimimalla aktiivisesti tilanteessa

Lapsella ei aina ole sanoja tapahtumista kertomiseen ja tunteilleen.

Haavoittavan kokemuksen vaikutukset voivat olla hyvin vaihtelevia. Lapsen käyttäytyminen voi olla erilaista kuin aikaisemmin, toisaalta voi olla että lapsi toimii aivan kuin mitään ei olisi tapahtunut. Yksittäisestä oireesta ei voi päätellä traumaattisen kokemuksen tapahtuneen, koska oireelle voi olla muitakin selityksiä

Lapsen ennestään tunteva, lapsen arjessa läsnä oleva aikuinen päivähoitossa, koulussa tai harrastuksissa, on usein tärkein henkilö havainnoimaan lapsen tuen tarvetta.

Ajatuksia:

*Mitä mun pitäis tehdä?
Mitä saan tehdä?
Mitä osaan tehdä?
Keneltä saan apua?
Miks' tää osui mun kohdalle?*

Tunteita:

*Huolestuttaa, ärsyttää,
säälittää, ahdistaa, olen
voimaton, olen avuton*

Kehon kokemuksia:

*Sydän hakkaa, en pysty
hengittämään, päässä tuntuu
sekavalta, olen turta*

**Katse lapsen ohi,
kireät kasvolihakset.
Tiukka ilme,
hermostunut ääni,
nopeat liikkeet,
kädet puuskaan**

Ajatuksia:

*"Mitä tapahtuu?
Mulle ollaan vihaisia.
Se oli mun syy!
Teinkö väärin kun kerroin?
"Nyt se ei usko mua."*

"Hei mul ois yks juttu!"

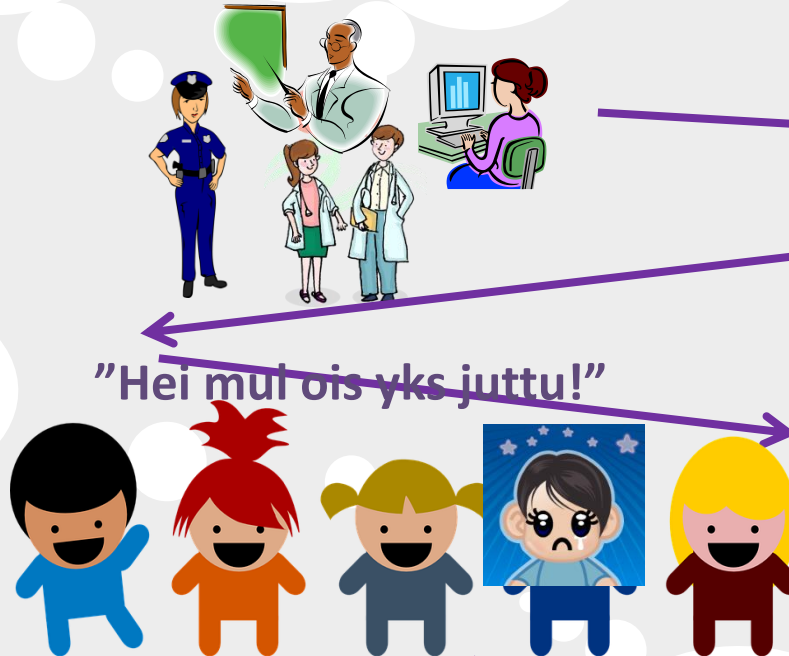
Tunteita:

*Olen peloissani, olen
hämmäntynyt, olen
surullinen, olen
vihainen*

Kehon kokemuksia:

*Sydän hakkaa, en kuule
kunnolla, en pysty
hengittämään, en pysty
liikkumaan*

**puhumattomuus, välttely, pakeneminen,
toiminta ikään kuin mitään ei olisi
tapahtunut, levottomuus**

VOIDAKSEEN KOHDATA LAPSI RIITTÄVÄN KANNATTELEVASTI

LUVAN

Selkeä ,yhdenmukainen
lainsäädäntö

Ohjeet ja niiden tuntemus

<https://verkkokoulut.thl.fi/web/suojele-lasta>
<http://tuentu.fi/luotsi/>

KOHTAAVA AIKUINEN TARVITSEE

TUEN

Tietoisuus ryhmän tuesta
Konsultaation mahdollisuus
Työnohjaus

USKALLUKSEN

Koulutus ja kokemusoppiminen

LAPSEN KERTOMUKSEN MERKITYS LAPSELLE VÄKIVALTAEPÄILYN TILANTEESSA

Lapsi on lojaali vanhempaa kohtaan

Lapsi ei halua loukata vanhempiaan eikä aiheuttaa heille pahaa mieltä

Lapsi voi olla huolissaan siitä. Mitä vanhemmille tapahtuu, jos hän kertoo kodin asioista.

Väkivaltaisessa ilmapiirissä elänyt lapsi ei välttämättä tunnista sen olevan väärin.

Lapsi saattaa jopa kokea olleensa oikeutettu kaltoinkohteluun, koska on ollut ”tuhma”

*Miten olla samanaikaisesti
tietoinen ja läsnä –
mitätöimättä lapsen kokemusta
puuttumatta selvitysprosessiin?*

Mitä sitten voi tehdä?- Ole läsnä !

Kerro lapselle, että väkivallasta kertominen on rohkea teko!

Kerro lapselle, että väkivalta ei ole koskaan lapsen syy!

Älä puhuu pahaa väkivallan tekijästä !

ANNA LAPSELLE TILAA LEVÄTÄ JA KERÄTÄ VOIMIA!

Tarjoa aktiivisesti lapselle mahdollisuus kertoa kokemuksistaan. Vältä johdattelua, käytä avoimia kysymyksiä: ”Kerro lisää, mitä sitten tapahtui”. Kirjaa ylös lapsen kertomus ja omat kysymyksesi mahdollisimman tarkkaan.

Sinun ei tarvitse tietää eikä pyrkiä selvittämään onko rikos tapahtunut. Tee lastensuojeluilmoitus ja tutkintapyyntö poliisille.

Konsultoi lastensuojelua ja/tai poliisia mikäli olet epävarma siitä miten sinun pitää toimia. Varmista ettei lapsi joudu kohtaamaan enemmän väkivaltaa sen jälkeen, kun hän on kertonut asiasta ulkopuoliselle.

Mikäli lapsella on fyysisiä vammoja tai hän kertoo niistä huolehdi, että hän pääsee asianmukaisiin tutkimuksiin.

Usein haavoittaviin kokemuksiin sisältyy
hallinnan menettämisen kokemus

Pidä yllä rutiineja.

Tämä viestittää lapselle, että hän on turvassa
ja elämä jatkuu.

Lisää lapsen turvallisuuden tunnetta
kertomalla mitä seuraavaksi tapahtuu ja
vastaamalla niihin lapsen kysymyksiin avoimesti ja ikätasoisesti joihin
voit/osaat vastata

Useinkaan et tiedä mitä on oikeasti tapahtunut tai tapahtumassa,
mutta voit jakaa lapsen
jotakin merkittävää
ja on ymmärrettävää,

kanssa sen ymmärryksen, että
lapsen elämässä on meneillään
että asia on lapsen mielessä.

Tue ja kannusta lasta.

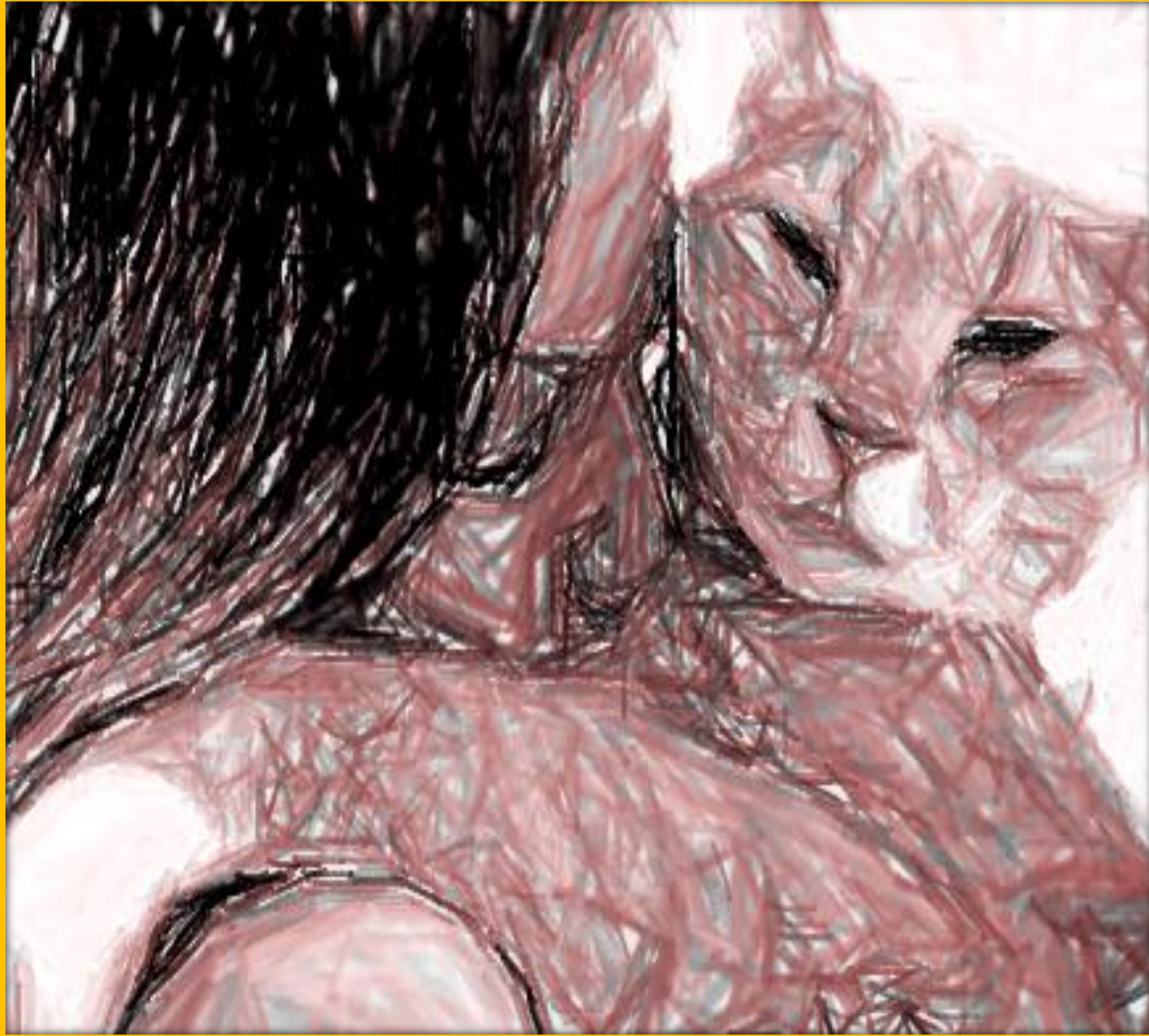
Jos et voi näin itse toimia huolehdi siitä, että lapsella on joku turvallinen aikuinen lähellään. Selitä myös lapselle miksi et voi olla hänen tukenaan, jotta lapsi ei koe sinun hylkäävän häntä sen vuoksi mitä hän on kertonut tai mitä hänelle on tapahtunut.

Tue lapsen ja nuoren selviytymistä!

Ole tietoinen ympäristössä olevista ärsykkeistä, joihin lapsi voi reagoida. Monet tilanteet voivat toimia hämmennyksen aiheuttajina, kuten kovat äänet tai äkkinäiset liikkeet.

Tarkkaile kavereiden ja lapsen/nuoren välisiä suhteita, suojele lasta/nuorta ikätovereiden uteliaisuudelta.

Lisää ja tue lapsen omia keinoja ja kannusta lasta löytämään voimavarojaan ja onnistumisen kokemuksiaan. Muista kuitenkin, että lapsen/nuoren toimintakyky voi usein olla alentunut ja hän saattaa tarvita järjestelyjä vaikkapa koulutehtävistä suoriutumiseen.

Tutustu itse stressin
sääteilykeinoihin ja harjoitteisiin
ja
muista huolehtia omasta
jaksamisestasi.

Kiitos kohtaamisesta!